

عنوان مقاله:

تأثیر میکوریزا بر کاهش اثرات تنش خشکی در برخی خصوصیات رشدی توده‌های محلی کنجد (*Sesamum indicum*) (L).

محل انتشار:

فصلنامه بوم‌شناسی کشاورزی، دوره 9، شماره 4 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

اسماعیل قلی نژاد - دانشگاه پیام نور مرکز ارومیه

خلاصه مقاله:

به‌منظور بررسی اثرات دو گونه قارچ میکوریزا بر کاهش تنش خشکی روی عملکرد و صفات فیزیولوژیک هشت توده محلی کنجد (*Sesamum indicum* L.)، آزمایشی به‌صورت فاکتوریل اسپلیت پلات بر پایه طرح بلوک‌های کامل تصادفی با سه تکرار در مزرعه تحقیقاتی هنرستان کشاورزی ارومیه در سال زراعی 93-1392 اجرا شد. فاکتور اول شامل سطوح مختلف آبیاری شامل آبیاری نرمال (آبیاری بعد از 70 میلی‌متر تبخیر و تعرق گیاه)، تنش ملایم (آبیاری بعد از 90 میلی‌متر تبخیر و تعرق گیاه) و تنش شدید (آبیاری بعد از 110 میلی‌متر تبخیر و تعرق گیاه)، فاکتور دوم شامل تلقیح گونه قارچ میکوریزا در سه سطح گلوموس موسه‌آ، گلوموس اینترادیسز و عدم تلقیح با قارچ میکوریزا و فاکتور سوم شامل هشت توده محلی کنجد به نام‌های جیرفت 13، محلی طارم زنجان، محلی مغان، ناز چند شاخه، TS-3، TC-25، داراب 14 و دشتستان 5 بود. نتایج نشان داد با افزایش شدت تنش خشکی، تمامی صفات مورد مطالعه به جز وزن ویژه برگ، کاهش معنی‌داری یافت. تنش شدید خشکی عملکرد دانه و محتوای نسبی آب برگ را نسبت به تیمار شاهد به‌ترتیب به‌میزان 63 و 30 درصد کاهش داد. استفاده از دو گونه قارچ میکوریزا نسبت به حالت عدم استفاده، صفات عملکرد دانه (33 درصد)، شاخص سطح برگ (40 درصد) و محتوای نسبی آب برگ (20 درصد) را افزایش داد. ژنوتیپ‌های محلی مغان و محلی طارم زنجان از نظر عملکرد دانه و شاخص‌های فیزیولوژیک بر سایر توده‌های محلی برتری داشتند. بالاترین ضریب همبستگی بین عملکرد دانه با شاخص سطح برگ ($r=82/0^{**}$) به‌دست آمد. بر اساس نتایج این تحقیق، توده‌های محلی مغان و طارم زنجان جهت کشت در شرایط آبیاری مطلوب و تنش خشکی ملایم و شدید، همچنین همزیستی قارچ میکوریزای گلوموس موسه‌آ با بذر کنجد جهت افزایش عملکرد دانه در شرایط مطلوب آبیاری و جلوگیری از کاهش بیشتر عملکرد دانه در شرایط تنش خشکی شدید توصیه می‌گردد.

کلمات کلیدی:

سطح ویژه برگ، شاخص سطح برگ، کم آبیاری، وزن ویژه برگ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1172795>

